

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 czerwca 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił J. K. (1) prawa do ponownego ustalenia wysokości emerytury.

W uzasadnieniu wskazano, że w przypadku J. K. (1) nie pojawiły nowe okoliczności ani dowody pozwalające na ponowne ustalenie wysokości emerytury, którą przyznano prawomocną decyzją z dnia 30 listopada 1995 roku /decyzja w aktach ZUS/.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł J. K. (1) w dniu 31 lipca 2017 roku, domagając się odpowiedniego zwiększenia świadczenia emerytalnego lub zwrotu składek, które zostały nienależnie pobrane. Wskazał, że nie zgadza się z argumentacją zawartą w decyzji, gdyż przez całe życie zawodowe ciężko pracował i płacił wysokie składki na ubezpieczenie społeczne, zaś jego wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynosi 551,09%, tymczasem na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nastąpiło ograniczenie wskaźnika do 250%, co z kolei skutkowało przyznaniem niższych świadczeń /odwołanie – k. 2-3/.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego odwołanie. Podtrzymał argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji /odpowiedź na odwołanie – k. 5/.

Na rozprawie w dniu 15 marca 2018 roku strony podtrzymały dotychczasowe stanowiska, zaś organ rentowy wskazał, że nie rozpoznawał żądania zwrotu składek /protokół rozprawy – k. 18, min. 02:02/.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z dnia 30 listopada 1995 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał J. K. (2) na podstawie ustawy z dnia 17 października 1991 roku o rewaloryzacji emerytur i rent, o zasadach ustalania emerytur i rent oraz z zmianie niektórych ustaw (Dz. U. nr 104, poz. 405 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 stycznia 1990 roku w sprawie wcześniejszych emerytur dla pracowników zwalnianych z pracy z przyczyn dotyczących zakładów pracy (Dz. U. nr 4, poz. 27) emeryturę od 1 stycznia 1996 roku.

Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto dochód, który stanowił podstawę wymiaru składek z sześciu lat kalendarzowych, to jest od stycznia 1989 roku do grudnia 1994 roku. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru J. K. (1) wynoszący 551,09% przy ustalaniu podstawy wymiaru emerytury został ograniczony do maksymalnej wysokości, tj. 250% /decyzja – k. 11 w aktach ZUS/.

W związku z pobieraniem przez J. K. (1) w okresie od 4 grudnia 1995 roku do 31 maja 1996 roku zasiłku chorobowego, decyzją z dnia 20 czerwca 1996 roku dokonano przeliczenia emerytury /decyzja – k. 18/.

Decyzją z dnia 13 marca 2007 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 194a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ponownie ustalił wysokość emerytury J. K. (1) jako osoby urodzonej po dniu 31 grudnia 1929 roku. Przy obliczeniu emerytury uwzględniono ustalony na dzień 28 lutego 2007 roku wymiar 38 lat okresów składkowych oraz 5 lat i 7 miesięcy okresów nieskładkowych, zaś wskaźnik podstawy wymiaru wynoszący 551,09% został ograniczony do 250% /decyzja – k. 53-54 w aktach ZUS/.

Decyzją z dnia 29 maja 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił J. K. (2) ponownego ustalenia wysokości emerytury zgodnie z wnioskiem z dnia 13 maja 2015 roku, wskazując, że wnioskodawca nie podlegał ubezpieczeniom społecznym po przyznaniu emerytury, a zatem brak jest podstaw do zastosowania art. 110a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych /decyzja – k. 73-74/.

J. K. (1) pozostawał w stosunku pracy do dnia 31 grudnia 1995 roku /świadczenia pracy – k. 3-8, kwestionariusz okresów składkowych i nieskładkowych – k. 2; zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu – k. 9/.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego obejmującego dokumentację zawartą w aktach Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne i podlega oddaleniu.

Podstawę roszczenia J. K. (1) o ponowne ustalenie wysokości emerytury stanowi przepis art. 114 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zgodnie z treścią którego w sprawie zakończonej prawomocną decyzją organ rentowy, na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, uchyła lub zmienia decyzję i ponownie ustala prawo do świadczeń lub ich wysokość, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono nowe okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość. Jednocześnie wobec kwestionowania przez wnioskodawcę ograniczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury należy przywołać art. 15 ust. 5 powołanej ustawy, zgodnie z którym wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie może być wyższy niż 250%.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że J. K. (1) ma przyznane prawo do emerytury wcześniejszej od dnia 1 stycznia 1996 roku. Decyzja z dnia 30 listopada 1995 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych została wydana na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 października 1991 roku o rewaloryzacji emerytur i rent, o zasadach ustalania emerytur i rent oraz z zmianie niektórych ustaw (Dz. U. nr 104, poz. 405 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 stycznia 1990 roku w sprawie wcześniejszych emerytur dla pracowników zwalnianych z pracy z przyczyn dotyczących zakładów pracy (Dz. U. nr 4, poz. 27). Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto dochód, który stanowił podstawę wymiaru składek z sześciu lat kalendarzowych, to jest od stycznia 1989 roku do grudnia 1994 roku. Przy ustalaniu emerytury wskaźnik wysokości podstawy wymiaru J. K. (1) wynoszący 551,09% - na podstawie art. 7 ust. 6 ustawy - został ograniczony do maksymalnej wysokości, tj. 250%.

Argumenty podniesione przez wnioskodawcę w odwołaniu dotyczą zakwestionowania ograniczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru do 250% i stanowią polemikę z obowiązującymi przepisami, która nie zasługuje na uwzględnienie. Ustawą z dnia 17 października 1991 r. o rewaloryzacji emerytur i rent, o zasadach ustalania emerytur i rent oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 104, poz. 450 ze zm.) wprowadzono jednolite zasady ustalania i waloryzacji emerytur i rent dla wszystkich uprawnionych do tych świadczeń, bez względu na datę ich przyznania, podwyższając ogólny poziom świadczeń emerytalno-rentowych i wielkość nakładów publicznych na ten cel, z równoczesnym ograniczeniem wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury do 250%. Z kolei ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS - wprowadzająca zasadniczą reformę systemu - utrzymała w mocy i powtórzyła ograniczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury do 250% w art. 15 ust. 5. W wyroku z dnia 24 października 2005 roku (sygn. akt P 13/04, lex nr 165358) Trybunał Konstytucyjny uznał, że ograniczenie wysokości wskaźnika podstawy wymiaru świadczenia na podstawie art. 15 ust. 5 powołanej ustawy nie jest niezgodne z art. 2 i 32 ust. 1 Konstytucji RP. Tożsame stanowisko, które podziela Sąd Okręgowy, wyraził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 października 2007 roku (sygn. akt II UK 9/07, lex nr 467433).

Mając na względzie powyższe, wskazać należy, że w przypadku J. K. (1) nie pojawiły się nowe dowody ani nie ujawniły się nowe okoliczności wskazujące na zasadność ponownego ustalenia wysokości emerytury, którą przyznano prawomocną decyzją z dnia 30 listopada 1995 roku. Nadto, w oparciu o obowiązujące przepisy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynoszący w przypadku J. K. (1) 551,09% prawidłowo został ograniczony do 250%.

Jednocześnie wskazać należy, że brak jest również podstaw do ponownego ustalenia emerytury na podstawie art. 110a ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zgodnie z którym wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem art. 110 ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia,

a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250%. Ustalenie wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 może nastąpić tylko raz (ust. 2).

Przekładając powyższe na grunt niniejszej sprawy, wskazać należy J. K. (1) nie podlegał ubezpieczeniu społecznemu po przyznaniu emerytury, a zatem brak jest podstaw do jej ponownego ustalenia również na podstawie powołanego przepisu art. 110a ust 1.

Wobec powyższego, uznając, że brak jest podstaw do uwzględnienia odwołania, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., w punkcie 1. wyroku Sąd Okręgowy oddalił odwołanie.

Odnosząc się do żądania wnioskodawcy o zwrot składek, wskazać należy, że nie było ono dotychczas przedmiotem rozpoznania przez organ rentowy. Tymczasem zgodnie z art. 477¹⁰ § 2 k.c., jeżeli ubezpieczony zgłosił nowe żądanie, dotychczas nierozpoznane przez organ rentowy, sąd przyjmuje to żądanie do protokołu i przekazuje go do rozpoznania organowi rentowemu.

W związku z powyższym, w punkcie 2. sentencji Sąd przekazał roszczenie wnioskodawcy J. K. (1) o zwrot składek Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł. celem rozpoznania i wydania decyzji w sprawie.

,